

Mansfield jallur í samrøðu við Sosíalinn:

Skotar leggja stóran dent á laksavinnuna

— vit eru tí fegnir um, at føroyska landsstýrið ikki tekur eina einvísa støðu í laksmálinum. Nógv er at tosa um í framtíðini

Hóast tað ikki var av besta summarveðri, tá Jallurin av Mansfield vitjaði í Føroyum nú um dagarnar, so gjerdist hann kortini sera hugtikin av landi og fólki. — Eg má siga, at tit hava fingið nógv burtur úr, sum vit onnur kunnu øvunda tykkum. Soleiðis

segði skotski fiski- og landbúnaðarmálaráðharrin, Lord Mansfield í samrøðu við Sosíalinn í vikuni.

Mansfield hevur havt hetta týðandi starvið, síðani Thatcher-stjórnin tók við valdinum í 1979. Hann tekur sær eisini av spurningum, sum viðvíkja Orknoyggunum og Shetlandsøyggunum.

Hann hevur ongantið verið í Føroyum fyrr. Nú kom hann so higar við nýggja skotska sjóverjuskipinum Vigilant. Í Føroyum vitjaði hann virki kring landi, og hevði samráðingar við vinnulivsmenn og landsstýrismenn.

— Eg eri ikki sprot hugtikin av samfelag tykkara, sigur Mansfield. — Tit hava nærur einans fiskivinnuna at lita á, og her hava tit veruliga megnað at menna fiskiðnaðin á landi.

Mansfield vitjaði m.a. flakavirki í Fuglafirði. Hann heldur, at føroyingar duga sera væl at leggja framleiðsluna til rættis og at fáa eina

framúr góðsku á fiskavørnunum. — Framleiðslan var sera væl lögð til rættis, og tit fáa sera nógv burtur úr.

Mansfield heldur, at skotar kunnu læra av føroyingum. Tó heldur hann, at hvat livihátti viðvíkur, tá eru skotar og føroyingar ov ymiskir til, at folkin kunnu læra av hvørjum øðrum. — Vit hava havt sjónvarp ov leingi til, at vit nú kunnu læra nakað av tykkum. Tað hevur sett síni árin.

— Mansfield visir á, at tað hevur eydnast føroyingum at varðveita bygdin. Serstakliga er hann hugtikin av, hvussu væl tað hevur eydnast at fáa fólk at støðast á smáplássunum.

— Eg haldi eisini, at tit gera rætt í at framleiða eina lídna vøru, áðrenn tit útflyta hana. Tað gevur meira arbeiði og tit fáa meira burturúr.

Mansfield hevur havt samráðingar við Olaf Olsen í fiskimálaráðherra m.a. um

Mansfield hevur her høvi at tosa við ídnaðarraðgevan Tormod Dahl og Johan Mortensen frá sölufelagnum Marr & Co.

laksaspurningin.

— Hetta er eitt eymt mál bæði fyri tykkum føroyingar og okkum skotar, sigur Mansfield og heldur fram: — Vit í Skotlandi meta laksin at vera eitt sera týðandi lið í vinnuútbýggingini. Tað starvast fleiri tusund fólk í laksavinnuni, og tað er heldur ikki so litið av pengum, sum vit seta í laksavinnuna.

Mansfield skilur væl, at føroyingar vilja fiska laks, tí tað er á føroyskum øki, at hann etur seg feitan. Men hann heldur tó, at hetta er eitt mál, sum bæði skotar og føroyingar mugu tosa um og semjast um. — Eg eri sera fegin um ta støðu, sum føroyska landsstýrið hevði tikið í hesum máli og vóni, at vit kunnu halda fram við at gera kanningar av ymsum slag. Eg havi eisini fingið at vita frá landsstýrinum, at tað

ætla at visa sama góða vilja í samráðingum í framtíðini.

Mansfield vónar, at viðari kanningar kunnu siga okkum meira um laksin, hvaðni hann kemur og hvar hann fer ostr.

Hann heldur annars, at tað ber til at samarbeiða á fleiri økjum. Eitt nú innan fiskaaling. Her liggja bæði Skotland og Føroyar væl fyrri. Góðar umstøður eru fyrri aling í báðum londum. — Vit hava gjørt nógvar kanningar av fiskasjúkum. Eg haldi, at tit kunnu fáa brúk fyri teirri vitan vit hava á hesum øki.

Mansfield heldur, at tað er stór framtíð í fiskaalingini. Fyri Skotland hevur hon nógv at siga fyrri tvey smærri plássini. Fiskaalingin skaffar fólki arbeiði har.

— Tit hava reint vatn og tit hava sera góðar umstøður til eitt nú skeljafiskaaling. Eg vóni, at vit á hesum øki og á øðrum økjum kunnu sam-

arbeiða endar Mansfield Jallur í samrøðu.

— jan.

Lítill høggu-slokkur

Nú fer at liða við fiskirannsóknunum hjá Fiskirannsóknarstovuni í hesum kanningarárinum. Hoyvikingur er júst givin við royndum at veidda høggu-slokk við snellum úr Miðvagi og annars fallskyggi og ljósi uppá japanska máttan. Hetta gav ikki nógv.

Teir fingur okkurt smávegis kring oyggjar, men alt ov litið til at aðrir bátar kundu leggja um til at veidda høggu-slokk burturav. Menn settu annars sínar vónir til, at so mikið var til av høggu-slokki úti á djúpum vatni kring Føroyar, at hetta kundi gerast ein løndandi vinna ein part av árinum. Annars hevur eitt bretskt kanningarskip gjørt royndir eftir høggu-slokki við botn- og flóttróli. Vit hava ikki frætt endaliga úrslitið av hesum royndum.

Tað hevur annars verið sera litið til av høggu-slokki inni á firðunum í ár. Í fjór var rokar til hesa veiðu. Tað er ringt at geva nakra ávísar orsök til vánaligu høggu-slokkaveiðuna í ár, men vit vita av royndum, at árin kunnu vera ógvuliga ymisk til høggu-slokk.

Annars gera Jupiter og Polaris royndir eftir svartkjafti. Teir partrola. Hesar royndir enda nú í næstum. Teir fara so á makrelveiðu. Magnus Heinasson hevur gjørt kanningar í samband við ídnaðarveiðu. Hann er eisini um at vera liðugur við hesar kanningar.

j.

Olaf Olsen, fiskimálaráðharrin og Lord Mansfield hava nógv at tosa um

Kelvi byrjað kræklingaaling

Tað er framvegis alstóru áhugi fyri at ala fisk og skeljafisk í Føroyum. Landsstýrið hevur fingið ein hóp av umsóknum, men enn hava bert heilt fáir fingið loyvi at fara í gongd. Orsøkin til hetta er m.a. at biðað verður eftir einum áliti frá eini nevnd, sum situr og kannar viðurskipti viðvíkjandi tilrættalegging av allari aling í Føroyum. Eisini verður biðað eftir, at útbýggingin hjá P/f Fiskaaling skal vera komin longri, so fleiri alarar kunnu fáa smáan fisk at ala viðari.

Ótolnir

Men tað eru teir, sum eru ótolnir og ikki vilja sita hendur í favn og biða. Eitt nú Matthias Lassen og Niclas Djurhuus í Havn. Nú um dagarnar var eitt partafelag stovnað av teimum báðum. Teir nevna tað P/f Kelvi, sum merkir kræklingayngul.

Teir báðir hava í longri tíð ætlað sær í gongd við at ala. Tá tað visti seg, at vera so trupult at sleppa at ala laks og sil, valdu teir at fara í skeljalingina istaðin. Teir hava hesi seinastu árin brúkt rættliga nógvar peng-

ar og ókeypis arbeiðsorku og gera teir fyrstu royndirnar.

Eisini hava teir fingið góðan stuðul frá Knút Nolsøe og Føroya Havbúnaðarfelag, sum hevur eggið teimum at fara í gongd.

Teir hava fyribils arbeiði á einum øki á Kaldbaksfirði. Har hava teir ein flaka við kræklingatrossum umframt eitt boystrækk við trossum hangandi úr eini lina.

Matthias Lassen sigur við Sosíalinn, at úrslitini higartil eru sera positiv. Í fjór løgdu teir ein flaka út nakað innarlega á fjørðinum. Teir løgdu nakrar trossar á sandin inni í botninum. Yngul festi seg stóran á hesar trossar. Teir ferdu síðani trossarnar við kræklingaynglinum út á flakan, har teir hava hingið í gott og væl eitt ár. Kræklingurin er vaksn væl, hann er í lotuni umleið 50 mm til støddar og er hetta um at verða marknaðarstødd.

Í juni í ár hava teir lagt trossar í Kræklingavik, beint norðanfyrir brúna við Streymin, fyrri at fáa yngul har. Hesar trossar lugu í einar fyra vikur og vóru so fluttir á Kaldbaksfjørðin, har teir vórðu hongdir niður úr eini

linu, sum varð fest millum tveir boyur. Hetta økið er beint út fyri Gortalagjógv á norðaru síðu av fjørðinum. Í lotuni hava teir so umleið 1500 trossar.

Matthias sigur viðari, at teir hava fingið loyvi frá Kaldbaksnevndini at gera royndir á einum øki, men at teir annars hava sokið býráðið um at hava hetta økið framvið. Henda umsókn skal so víðgerast saman við eini heildarloysn fyri allan Kaldbaksfjørðin. Nær hon kemur er óvist.

Selja um eitt ár

P/f Kelvi í Kaldbaksbotni

míðjar ímóti at hava fyrsta kræklingin á marknaðin til jóla 1983. Eini 40 til 50 tons. Í vetur fara teir so at senda teir fyrstu royndirnar av kræklingi av landinum.

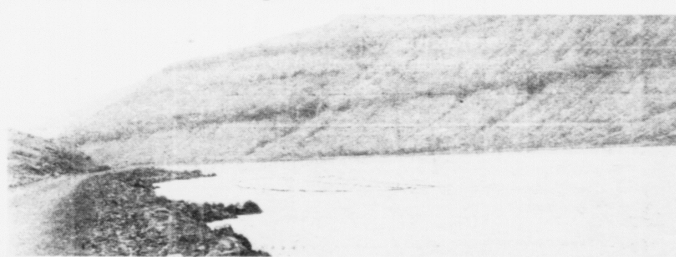
Ætlanin er, at henda kræklingalistøðin skal framleiða eini 180 tons um árið.

Men tað hava eisini verið trupulleikar í arbeiðinum. Serstakliga er tað øðan. Matthias Lassen sigur, at tað er ógvuliga nógv til av øðu, og hon tekur tað, sem hon fær av kræklingaynglinum.

— Eg haldi tað hevði verið rætt at nakað varð skotið av øðu, sigur Matthias Lassen.

Uppá fyrispurning, hvussu møguleikarnir eru at selja

jan.

Vit siggja flóttlinurnar við trossunum hangandi niður úr. Innarliga á Kaldbaksfirði